

Lovforslag nr. L 177. Fremsat den 12. januar 1989 af kulturministeren (Ole Vig Jensen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om museer m.v.

§ 1

I lov om museer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 998 af 23. december 1986, som ændret ved lov nr. 356 af 1. juli 1988, foretages følgende ændringer:

1. § 10 affattes således:

»§ 10. Kulturministeren godkender et museum som tilskudsberettiget efter indhentet udtalelse fra Statens Museumsnævn.«.

2. I § 11, stk. 1 ændres »§§ 12, 13, 14 og 15« til: »§ 12.«.

3. I § 11, stk. 1, nr. 3, 1. pkt., ændres »Statens Museumsnævn« til: »den kommune eller amtskommune, der driver museet, eller er hovedtilskudsyder til museet, i særlige tilfælde af Kulturministeriet.«.

4. I § 11, stk. 1, nr. 3, indsættes efter 2. pkt. som nyt 3. og 4. pkt.: »Vedtægtsudkast, der vedrører museets ansvarsområde, forelægges Statens Museumsnævn til udtalelse forinden godkendelse. De godkendte vedtægter indsendes til Statens Museumsnævn.«.

5. I § 11, stk. 1, nr. 8, ændres »vedkommende museumsråd og til Statens Museumsnævn« til: »den kommune eller amtskommune, der driver museet, eller er hovedtilskudsyder til museet, i særlige tilfælde til Kulturministeriet«.

6. I § 11, stk. 1, nr. 9, indføjes efter 3. pkt. som nyt 4. pkt.:

»Planen sendes endvidere hvert 4. år til den kommune eller amtskommune, der driver mu-

seet, eller er hovedtilskudsyder til museet, i særlige tilfælde til Kulturministeriet.«.

7. § 12 affattes således:

»§ 12. Kulturministeren yder inden for en beløbsramme fastsat på finansloven tilskud til driften af godkendte museer.«.

8. § 13, stk. 1 og 2 ophæves og stk. 3 bliver herefter stk. 1.

9. §§ 14 og 15 ophæves.

10. § 20, stk. 1, affattes således:

»Til varetagelse af de opgaver, der er nævnt i §§ 18 og 19, yder kulturministeren inden for en beløbsramme fastsat på finansloven et årligt tilskud til hvert museumsråd.«.

11. § 22 affattes således:

»§ 22. Statens Museumsnævn har til opgave:

- 1) at rådgive kulturministeren og andre offentlige myndigheder i museumsanliggender, herunder at rådgive ministeren om godkendelse af museer som tilskudsberettigede,
- 2) at medvirke til samarbejde og koordinering af museernes arbejde på landsplan,
- 3) at indberette til kulturministeren, såfremt nævnet bliver bekendt med, at et museum ikke opfylder betingelserne for at bevare statstilskud efter § 11,
- 4) at fordele tilskud efter § 34,
- 5) at yde museumsteknisk og anden faglig rådgivning og
- 6) at formidle og koordinere internationalt samarbejde for museerne.

Stk. 2. Statens Museumsnævn kan på eget initiativ tage fælles anliggender for museerne op.«.

12. § 34, stk. 1, affattes således:

»På de årlige finanslove opføres under Kulturministeriet en rådighedssum til fremme af museernes virksomhed i Danmark.«.

13. I § 34, stk. 2, indsættes efter *nr. 4* som nyt nummer:

»5) undersøgelser, indsamling, registreringer og bevaringsopgaver inden for det naturvidenskabelige område.«.

Nr. 5-6 bliver herefter nr. 6-7.

14. I § 35, stk. 1, indsættes efter *nr. 2.:*

»3) Museumshøjskolen og«.

Nr. 3 bliver herefter nr. 4.

15. § 35, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Tilskud efter 1. stk. fastsættes på grundlag af et budget, der er godkendt af kulturministeren. § 13 finder tilsvarende anvendelse.«.

16. § 36 affattes således:

»§ 36. Kulturministeren kan godkende, at staten påtager sig den forsikringsmæssige risiko for udlån af værker til kunstnerisk eller kulturelt set betydelige udstillinger på danske museer og udstillingssteder, som specielt er godkendt i dette øjemed.«.

17. Efter § 36 indsættes i *kapitel 7:*

»§ 36 a. Kommunalbestyrelsen skal underrette de kulturhistoriske museer, der har ansvaret for det etnologiske arbejde i området, når

der udfærdiges en lokalplan eller meddeles ombygnings- eller nedrivningstilladelser, der vil medføre afgørende ændring i brug eller funktion af bygninger, bebyggelser eller andre kulturlevn.

§ 36 b. Den der i Danmark finder en botanisk eller en zoologisk genstand af fossil eller subfossil oprindelse eller en geologisk genstand af enestående videnskabelig eller udstillingsmæssig værdi, skal tilbyde staten genstanden.

Stk. 2. Genstanden skal afleveres til enten Botanisk, Geologisk eller Zoologisk Museum i København, eller til et andet statsligt eller statsstøttet naturvidenskabeligt museum.

Stk. 3. Ønsker staten at erhverve genstanden fastsættes en godtgørelse til finderens eller den der besidder genstanden af Statens Museumsnævn. Godtgørelsen fastsættes under hensyn til genstandens værdi og Sjældenhed samt til den omhu, hvormed finderens har sikret genstanden.«.

18. § 37, stk. 1, nr. 1, affattes således:

»1) overtræder § 26, stk. 1, § 27, stk. 2, 2. pkt., § 28, stk. 3, 1. pkt. eller § 36 b, stk. 1 og 2.«.

19. § 37, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Er en overtrædelse af § 27, stk. 2, 2. pkt., § 28, stk. 3, 1. pkt. eller § 36 b, stk. 1 og 2, begået med forsæt, og foreligger der i øvrigt særlig skærpene omstændigheder, kan straffen stige til hæfte eller fængsel i indtil 1 år.«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1990.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Den gældende lov om museer m.v. (lov nr. 291 af 6. juni 1984 med ændringer, der følger af lov nr. 592 af 19. december 1985 og lov nr. 948 af 18. december 1986, jf. bekendtgørelse nr. 998 af 23. december 1986 af lov om museer m.v. samt lov nr. 356 af 1. juli 1988 om ændring af lov om museer m.v.) blev vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 24. maj 1984 og trådte i kraft 1. juli 1984. Om behandlingen af 1984-loven henvises til Folketingstidende 1983-84, 1. samling, sp. 3966-3968, Folketingstidende 1983-84, 2. samling, sp. 148, 869, 6810, 6977, tillæg A, sp. 851, tillæg B, sp. 783, 1115 og tillæg C, sp. 481. Om behandlingen af L 592 af 19. december 1985, der delegerede kompetencen til at træffe endelig afgørelse om fordeling af rådighedssummen til Statens Museumsnavn henvises til Folketingstidende 1985-86, sp. 830, 1510, 4304, 4664, tillæg A, sp. 1085, tillæg B, sp. 205 og tillæg C, sp. 165. Om behandlingen af L 948 af 18. december 1986, der ændrede lovens automatiske pristalsreguleringsordninger, henvises til Folketingstidende 1986-87, sp. 3014, 3414, 4367, 4823, tillæg A, sp. 2111, tillæg B, sp. 329, 441 og tillæg C, sp. 221. Om behandlingen af L 356 af 1. juli 1988 om ændring af lov om museer m.v. henvises til Folketingstidende 1987-88, 2. samling, sp. 53, 281-289, 728 og 887, tillæg A, sp. 331, tillæg B, sp. 35 og tillæg C, sp. 97.

Ifølge lovens § 43, således som denne bestemmelse blev ændret ved lov nr. 356 af 1. juli 1988 om ændring af lov om museer m.v., skal forslag til revision af loven fremsættes for Folketinget senest i folketingsåret 1988-89. Revisionsbestemmelsen blev indføjet under lovbehandlingen af 1984-loven efter ønske fra kulturudvalget på baggrund af, at loven var den første lov for det samlede danske museumsvesen. Motiveringen var endvidere, at der i løbet af nogle år ville foreligge et erfaringsgrundlag for den stedfundne ressortfordeling af arkæologiske opgaver, således som foreslået af Møllmann-udvalget, og at man også på dette tidspunkt formentlig ville have mulighed for nærmere at indkredse problemerne og finde frem til anvendelige metoder for så vidt angår sikring af bevarelsesværdige miljøer og elementer fra nyere tid.

Med den gældende lov om museer m.v. fik man i 1984 gennemført en generel beskrivelse af museernes opgaver og et fælles lovgrundlag for de statslige museer og de statsstøttede museer under Kulturministeriet. Hermed ønskede man styrket enheden i museumsvesenet og det samarbejde og den koordinering af museernes arbejde, der allerede var indledt med museumsloven fra 1976. Foruden den nævnte strukturelle styrkelse blev der i tilslutning til loven gennemført en økonomisk forbedring af museumsrådet.

Det er ministeriets opfattelse, at det har været hensigtsmæssigt med den givne opgavebeskrivelse i loven og de statslige museers inddragelse under loven. Der foreslås derfor ingen ændringer i lovens kap. 1 og 2.

I forbindelse med fremsættelsen af forslag til 1984-loven blev det af kulturministeren tilkendegivet, at man med henblik på en revision af lovens tilskudsordning nærmere ville undersøge spørgsmålet om gennemførelse af en bloktilskudsordning og i sammenhæng hermed en decentralisering af beføjelser og ansvar på museumsområdet.

En sådan undersøgelse har været iværksat med henblik på udlægning til amterne af en række opgaver i forbindelse med finansieringen og forvaltningen af det lokale museumsvesen, og revisionen af loven blev udskudt fra Folketingsåret 1987-88 til 1988-89, bl.a. fordi undersøgelsen havde rejst en række økonomiske og museumsfaglige spørgsmål, som gjorde det ønskeligt yderligere at overveje omfanget af og formen for en sådan decentralisering af det lokale museumsvesen.

Ministeriet har tidligere i forbindelse med museumslovens revision anmodet museumsnævnet om et oplæg, som foruden en bedømmelse af den gældende ordning for de antikvariske opgaver og forslag til en fremtidig ordning for den nyere tids kulturhistorie skulle indeholde forslag til en forenkling af tilskudssystemet og det administrative arbejde samt forslag til hvorledes man indenfor museumsområdets eksisterende bevillingsramme kunne godkende nye museer.

Det af museumsnævnet udarbejdede forslag til revision af museumsloven bygger imidlertid videre på

den eksisterende lovs tilskudsprincipper, og indeholder iøvrigt en udbygning af den nuværende lovs struktur med inddragelse af yderligere opgaver under lovens område, og dermed forbundne merudgifter.

Den nuværende lovs tilskudsordninger er i vidt omfang bevillingsmæssigt lovbundne udgifter. Med det eksisterende totalrammebevillingssystem og en økonomisk politik, der ikke levner stigning i det offentlige forbrug, er det imidlertid nødvendigt, at der er mulighed for styring af udgifterne inden for Kulturministeriets område.

Det nuværende tilskudssystem har været hensigtsmæssigt i en opbygningsperiode, og staten har i en lang årrække gennem dette tilskudssystem animeret til en udvikling af det lokale museumsvesen, så det i dag på landsplan må siges at være kommet op på et niveau, der såvel i faglig som i økonomisk henseende som helhed må betegnes som tilfredsstillende.

En omlægning af den nuværende tilskudsordning med automatiske lovbundne tilskud til museerne til en ordning, der gør en økonomisk styring fra statens side mulig, forekommer således at være nødvendig. Også det eksisterende meget komplicerede system for beregning af driftstilskuddene til museerne, gør en omlægning til en mere enkel administrativ ordning naturlig.

Man har herefter overvejet forskellige muligheder for ændringer af lovens almindelige tilskudsordning efter § 12, og er nået frem til en ordning med faste statstilskud til eksisterende godkendte ikke-statslige museer, der i dag er omfattet af lovens § 12. Disse museer vil herefter modtage et årligt statstilskud til driften, der forventes beregnet med udgangspunkt i det statstilskud, der er ydet i 1987. Om enkelthederne i ordningen henvises til de specielle bemærkninger til pkt. 8).

Til godkendelse af de museer, som Statens Museumsnævn i de senere år har indstillet til kulturministerens godkendelse om tilskudsberettigede, er inden for den samlede økonomiske ramme afsat 1,6 mio. kr. til dækning af dette akkumulerede behov, jf. det økonomiske bilag.

For at opnå en yderligere forenkling af administrationen af museumsloven og undgå dobbeltadministration, foreslås museernes budgetter, regnskaber og beretninger for fremtiden alene indsendt til den lokale myndighed, der driver museet eller er hovedtilskudsyder til dette, ligesom denne myndighed også foreslås som vedtægtsgodkendende for fremtiden i stedet for som nu Statens Museumsnævn, jf. pkt. 2-6 i Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Ved lovforslaget bibeholdes enhedstanken i dansk museumsvesen. Det landsdækkende samarbejde og

koordineringen af museernes arbejde skønnes vigtigt og bør fortsætte både igennem arbejdet i Statens Museumsnævn og arbejdet i museumsrådene.

Fra museernes og museumsnævnets side er der påpeget et særligt behov for en lovmæssig sikring af nyere tids kulturhistorie og de naturhistoriske fund.

Ministeriet har forståelse for de påpegede behov, men man har ikke fundet det i takt med regeringens generelle hensigter vedrørende forenkling og afbureaukratisering at søge etableret nye institutioner, der vil være administrativt og bevillingsmæssigt krævede. Man har derfor begrænset lovforslaget til at optage disse opgaver i lovforslagets § 36 a og § 36 b om henholdsvis den nyere tids historie samt naturvidenskabelige fund.

Endelig indeholder lovforslaget en justering af bestemmelserne i lovens § 36 om National Indemnity.

I forbindelse med lovforslaget søges gennem omprioritering tilvejebragt økonomiske muligheder for løsning af væsentlige opgaver på museumsområdet. Det drejer sig som oven for nævnt om tilvejebringelse af bevillinger til godkendelse af nye museer, men herudover har man fundet det vigtigt i overensstemmelse med indstilling fra Statens Museumsnævn, at der blev tilvejebragt en særlig finanslovbevilling som tilskud til drift af en museumshøjskole. Endelig søges der gennem en merbevilling til Louisiana påbegyndt den forbedring af nutidskunstens vilkår, som der tidligere er blevet stillet forslag om af en arbejdsgruppe nedsat under Kulturministeriet.

For så vidt angår fordeling af de arkæologiske opgaver mellem rigsantikvaren og Skov- og Naturstyrelsen, som skete ved kgl. resolution af 10. januar 1983 i overensstemmelse med Møllmann-udvalgets indstilling (Betænkning nr. 953/82 om samarbejde mellem fredningsmyndighederne og museerne) kan man, efter indhentede udtalelser fra rigsantikvaren og Skov- og Naturstyrelsen konstatere, at den fastlagte fordeling af undersøgelses- og bevaringsarbejdet for såvel de arkæologiske opgaver på landjorden som vedrørende historiske varg og fortidsminder på havbunden hidtil har fungeret tilfredsstillende.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Formuleringen har alene til formål at forenkle lovens tekst.

Til nr. 2-6

Ændringerne tilsigter en forenkling i administrationen af museumsloven. Vedtægtsgodkendelser foreslås henlagt til den lokale myndighed, der er hoved-

bidragsyder til museet. I særlige tilfælde skal vedtægterne dog godkendes af Kulturministeriet. Det drejer sig om vedtægter for de museer, der modtager tilskud i form af særlig bevilling på finansloven, jf. bemærkningerne til pkt. 8-9 og andre museer, hvor der ikke er nogen lokal hovedtilskudsyder. For at opnå den størst mulige samordning af museernes ansvarsområder, der indgår som en del af enhedstanken i dansk museumsvesen, skal vedtægtsudkast, der vedrører et museums ansvarsområde, dog forinden godkendelse indsendes til Statens Museumsnævn til udtalelse. Efter 1984-loven er så godt som alle museers vedtægter gennemgået af Statens Museumsnævn, og sager om vedtægtsændringer må formodes at blive af begrænset omfang.

Museernes budgetter, regnskaber og beretninger foreslås også for fremtiden alene indsendt til den pågældende myndighed, der forudsættes i forbindelse med den gennemgang, man i øvrigt foretager, at påse, at den statslige bevilling er anvendt til driften af museet. Det forekommer på denne baggrund naturligt, at den nævnte lokale myndighed også hvert 4. år får tilsendt museets arbejdsplan. De museer, der modtager tilskud i form af særlig bevilling på finansloven og andre museer, hvor der ikke er nogen lokal hovedtilskudsyder skal dog indsende budgetter, regnskaber, beretninger og arbejdsplaner til Kulturministeriet.

Ved hovedtilskudsyder forstås den lokale amtslige eller kommunale myndighed, der yder det største årlige driftstilskud. Såfremt en flerhed af stedlige myndigheder betaler lige store tilskud, forudsættes der indgået aftale mellem de pågældende om, hvem der skal modtage budget, regnskab og beretning samt godkende vedtægter.

Til nr. 7

Som nævnt i de almindelige bemærkninger til lovforslaget tilsigter lovforslaget at ændre den nuværende lovbundne tilskudsordning, der bygger på et refusionssystem, til en bevillingsmæssig styrbar ordning med statslige tilskud, der fastsættes af kulturministeren.

Ordningen tænkes gennemført således, at der til de godkendte museer, der hidtil har modtaget statstilskud til driften efter § 12 i bekendtgørelsen af lov om museer nr. 998 af 23. december 1986, for fremtiden ydes et årligt statstilskud, der i finanslov 1989 pris- og lønniveau beregnes som det til det enkelte museum i 1987 udbetalte statstilskud forhøjet med 2,4 pct. Tilskuddet tænkes herefter reguleret med en procent-sats, der fastsættes af Kulturministeriet for det enkelte år.

Da der eventuelt vil kunne forekomme tilfælde, hvor det forhold, at 1987 er valgt som basisår for beregningen af statstilskuddet, kan føre til, at et museum vil få et væsentligt lavere statstilskud end normalt, vil der blive afsat et særligt beløb til imødegåelse heraf. Beløbet, der tænkes fastsat til 0,5 mio. kr., fordeles af Kulturministeriet efter indstilling fra Statens Museumsnævn som ekstraordinært tilskud til det enkelte museums drift.

Statstilskud til nye museer fastsættes af Kulturministeriet og reguleres på samme måde som tilskudene til de allerede godkendte museer. Til godkendelse af 4 nye museer til statstilskud er afsat 1,6 mio. kr. inden for den samlede bevillingsramme, jf. det økonomiske bilag.

Det er en forudsætning, at det statslige tilskud med denne nyordning ikke kommer til at udgøre en større procentdel af de stedlige tilskud end i dag, men af forenklingsgrunde vil man ikke foretage en årlig beregning. Af denne grund og for at undgå at ordningen bliver for statisk, er det hensigten efter en kortere periode, f.eks. 2-3 år, at tage tilskudsfordelingen op til fornyet overvejelse. I den forbindelse vil man foretage en vurdering af den stedfundne udvikling i de lokale tilskud, herunder forholdet mellem det statslige tilskud og de lokale tilskud.

Til nr. 8-9

I den nuværende lovs §§ 13-15 er der tilvejebragt særlige tilskudsordninger for en række museer, enten fordi de ikke eller kun i begrænset omfang modtager tilskud fra anden side, eller fordi de har et emne- eller virkeområde, der har medført særtilskud ud over det normale § 12-tilskud. Endelig har Ny Carlsberg Glyptotek siden 1954 haft en særlig lovbunden tilskudsordning.

Ministeriet finder det rimeligt at søge disse særordninger forenklet og begrænset.

Ved museumsloven af 1984 ophævedes den særlige lov om tilskud af statskassen til *Ny Carlsberg Glyptotek*, og museet fik sin egen tilskudsbestemmelse (lovens § 15). Denne bestemmelse foreslås nu ophævet, således at Ny Carlsberg Glyptotek får samme bevillingsmæssige status som de andre museer, der modtager statstilskud ved særlig bevilling på finansloven.

I forbindelse med behandlingen af forslag til den nuværende museumslov gav den daværende kulturminister over for Københavns Kommune tilsagn om snarest muligt og inden næste lovrevision at søge at finde udvej for en lettelse af kommunens bidrag til Ny Carlsberg Glyptotek. På denne baggrund har der været ført en række forhandlinger med Københavns Kommune og Hovedstadsrådet, der har ført til, at rådet med virkning fra 1. januar 1988 har overtaget Kø-

benhavns Kommunes forpligtelse over for Glyptoteket. Som for andre kulturelle institutioner, der berøres af den nu foreslåede nedlæggelse af Hovedstadsrådet, skal der snarest muligt findes en finansieringsordning for Ny Carlsberg Glyptotek, der kan træde i stedet for det tilskud, der nu ydes fra Hovedstadsrådet. Når dette er afklaret, vil den nærmere tilskudsordning for fremtiden blive fastlagt.

Til hovedparten af de museer, der hidtil har oppebåret statstilskud efter både § 12 og § 14, foreslås tilskud for fremtiden ydet under den foreslåede faste tilskudsordning efter lovforslagets § 12. Det drejer sig om følgende museer: Danmarks Tekniske Museum, Vikingeskibshallen i Roskilde, Sønderjyllands Kunstmuseum, Aarhus Kunstmuseum og Nordjyllands Kunstmuseum.

Til de øvrige museer, der har oppebåret tilskud efter både § 12 og § 14, det vil sige Orlogsmuseet, Louisiana og Forhistorisk Museum i Århus, foreslås det samlede statstilskud for fremtiden søgt ydet som særlig bevilling på finansloven på grund af særlige forhold for hvert enkelt af disse museer.

Med henblik på forbedring af de museale vilkår for nutidskunsten er det hensigten at søge tilvejebragt forbedrede pladmæssige forhold på Statens Museum for Kunst og en forbedring af de driftsmæssige forhold på Louisiana. Det foreslås derfor, at staten nu med henblik på en etapevis gennemførelse øger sit økonomiske engagement i driften af *Louisiana* foreløbigt, således at staten øger sit tilskud i 1990 med 1 mio. kr. (1989 pris- og lønniveau) til i alt 2.478.300 kr. Når det er afklaret, hvem der overtager Hovedstadsrådets nuværende tilskudsytelse til Louisiana, vil der blive fastlagt en nærmere samlet tilskudsordning for museet.

De ikke-statslige museer, der fremover vil oppebære statstilskud i form af særlig bevilling på finansloven, vil herefter være følgende:

Det danske Kunstindustrimuseum, Musikhistorisk Museum og Carl Claudius' Samling, De danske Kongers kronologiske Samling på Rosenborg, »Den Gl. By« i Århus, Naturhistorisk Museum i Århus, Herregårdsmuseet Gl. Estrup, Liselund Gl. Slot, Thorvaldsensamlingen på Nysø, Tersløsegaard, Teatermuseet, Ny Carlsberg Glyptotek, Orlogsmuseet, Louisiana og Forhistorisk Museum i Århus.

Til nr. 10

Ændringen tilsigter at gøre den nuværende lovbundne ordning til en bevillingsmæssigt rammebelagt tilskudsordning, og tænkes gennemført således, at statens tilskud til amtsmuseumsrådene for fremtiden fastsættes med udgangspunkt i det tilskud, de har

modtaget i 1989. Beløbet reguleres årligt med en af Kulturministeriet fastsat procent.

Til nr. 11

Statens Museumsnævns opgaver vil som følge af de ændrede tilskudsregler blive begrænset, idet nævnet ikke længere skal beregne statstilskuddene til § 12-museerne. Endvidere foreslås det af forenklingsskylte, at de nuværende opgaver med vedtægts-, regnskabs- og budgetgodkendelse bortfalder, jf. bemærkningerne til nr. 2-6, ligesom der ikke skønnes at være behov for, at budgetterne for de museer som vil oppebære statstilskud i henhold til særlig bevilling på finansloven generelt forelægges nævnet til udtalelse. Endelig forudsætter man, at der sker en begrænsning i de opgaver af mere servicepræget karakter, som museumsnævnet hidtil har påtaget sig over for museerne. Herved påregnes en besparelse på ca. 1-2 årsværk og i alt ca. 1 mio. kr. på sekretariatets virksomhed.

Statens Museumsnævn skal fortsat virke som fagligt, rådgivende organ på landsplan, herunder rådgive kulturministeren vedrørende godkendelse af nye tilskudsmuseer.

Som led i dets landsdækkende virksomhed skal nævnet søge at samordne museernes ansvarsområder, således at en rimelig emnemæssig og geografisk dækning sikres. Med henblik på det kollegiale og landsdækkende samarbejde museerne imellem skal nævnet medvirke til samordning af museumsrådenes arbejdsplaner, som dog ikke for fremtiden skal godkendes af nævnet. For så vidt angår den del af planerne, der er omfattet af kap. 6, videregendes denne til Det arkæologiske Nævn.

Da der er en formodning for, at museerne med den stedfundne professionalisering opfylder betingelserne for at bevare tilskud efter § 11, kan nævnets tilsyn indskrænkes til en indberetning, såfremt man bliver bekendt med, at et museum ikke længere opfylder betingelserne.

Som ny opgave skal nævnet formidle og koordinere internationalt museumssamarbejde.

Til nr. 12

Som hidtil søges under Kulturministeriet opført en særlig råddighedssum til fremme af museernes virksomhed i Danmark. Den almindelige råddighedssum, der hidtil har været beregnet procentuelt i forhold til de statslige bevillinger til museerne, vil for fremtiden blive fastsat på finansloven med et af Kulturministeriet ansøgt beløb.

Til nr. 13

Som nyt formål foreslås opført en bestemmelse som ny nr. 4 om undersøgelser, indsamling og regi-

strering af naturvidenskabelige fund, de såkaldte Danekræ. Bestemmelsen, der svarer til bestemmelsen vedrørende den nyere tids kulturhistorie, skal understrege den betydning, man tillægger arbejdsområdet.

Til nr. 14-15

Den foreslåede tilføjelse tilsigter at skabe lov-hjemmel for et driftstilskud til den selvejende institution Museumshøjskolen. Højskolens formål er på landsdækkende plan at sikre museernes medarbejdere mulighed for efter- og videreuddannelse. Skolens elever forudsættes fortsat at bidrage økonomisk til uddannelsen og opholdet på højskolen.

Til nr. 16

Den foreslåede ændring tilsigter at bringe lovens ordlyd i overensstemmelse med det behov, der har været i forbindelse med udenlandske arrangementer, hvor staten har påtaget sig den forsikringsmæssige risiko.

Ikke blot større officielle udstillinger men også andre betydelige kunsthistoriske eller kulturhistoriske udstillinger bør kunne opnå den omhandlede forsikringsmæssige garantiordning.

Til nr. 17

Under hensyn til den fortsat hurtige samfundsudvikling med deraf følgende væsentlige strukturelle omvæltninger i vores daglige livsvilkår, søges loven udbygget med henblik på at sikre de kulturhistoriske museer, som er udpeget som ansvarlige for det etnologiske arbejde i området, mulighed for at gennemføre etnologiske, kulturhistoriske og/eller bygningsarkæologiske undersøgelser, indsamling og doku-

mentation inden for nyere tids kulturhistorie. Det foreslås at pålægge kommunalbestyrelsen en underretningspligt over for de pågældende museer, således at disse får mulighed for at iværksætte en undersøgelse.

Underretningspligten omfatter alene tilfælde der vil medføre afgørende ændringer i brug eller funktion af bygninger, bebyggelse eller andre kulturlevn, når en kommunal myndighed udfærdiger lokalplaner, ombygnings- eller nedrivningstilladelser.

Der er ikke ved forslaget påregnet økonomisk kompensation eller statslige merbevillinger til dækning af de opgaver, som ved dette forslag pålægges en række myndigheder samt de berørte museer. Museer der påtager sig disse opgaver vil fortsat kunne søge lovens rådighedssum, jf. § 34.

Til nr. 18

Bestemmelsen, der svarer til bestemmelsen om kulturhistoriske fund, såkaldt »Danefæ«, har til hensigt at sikre fund af enestående naturhistoriske genstande, såkaldt »Danekræ«, for offentligheden.

For at undgå oprettelsen af flere faglige nævn eller råd foreslås kompetencen til at afgøre om der foreligger et fund af så enestående videnskabelig karakter, at genstanden skal være statsejendom, samt at fastsætte størrelsen af den eventuelle godtgørelse, henlagt til Statens Museumsnævn. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til pkt. 13.

Til § 2

Af hensyn til overgangen til nyt tilskudssystem foreslås det, at loven først får virkning fra den 1. januar 1990.

Bilag 1

Oversigt over de bevillingsmæssige ændringer som følge af lovforslaget

Lovforslaget vil ikke medføre bevillingsmæssige merudgifter, men lovforslagets ændrede tilskudsbestemmelser medfører ændringer på de enkelte bevillingskonti inden for den samlede bevillingsramme. Endvidere er der gennem besparelser på visse områder tilvejebragt mulighed for at tilgodese særlige formål inden for museumsvæsenet.

Nuværende finanslovskonto		FL 1989	FL1990
03.10.51.01.	Museer med almindelig tilskudsordning	59.984.400	56.646.500 ¹⁾
03.10.51.02.	Ny Carlsberg Glyptotek § 15	7.240.700	—
03.10.51.04.	Rådighedssummen § 34	7.858.400	7.158.400
03.10.52.02.	Museer med særlige tilskudsordninger § 13, øvrig drift	17.096.300	31.596.500 ²⁾
03.10.52.03.	Museer med supplerende tilskudsordninger § 14	6.921.600	—
03.10.52.04.	Permanente fællesinstitutioner § 35	1.956.100	2.556.100 ³⁾
—	Erstatninger i h.t. lovens § 36 b (»Danekrægodtgørelse«)	—	100.000
—	Efterregulering af tilskud for 1989 til museer efter hidtidig tilskudsordning (§ 12), Engangsbevilling	—	4,0
03.11.	Statens Museumsnævn driftsudgifter	2.781.100	1.781.100
I alt		103.838.600	103.838.600

Den skematiske oversigt er i 1989 pris- og lønniveau

1)	beløbet fordeler sig således:	
	119 museer med tilskud fastsat efter lovforslagets § 12	54.546.500
	Pulje til supplerende tilskud	500.000
	Tilskud til 4 nye museumsgodkendelser	1.600.000
2)	Beløbet fordeler sig således:	
	Tilskud til nuværende § 13-museer	17.096.300
	Ny Carlsberg Glyptotek	7.240.700
	Orlogsmuseet	1.524.900
	Forhistorisk Museum i Århus	3.256.300
	Louisiana	2.478.300
3)	Beløbet fordeler sig således:	
	Tilskud til nuværende § 35-institutioner	1.956.100
	Tilskud til Museumshøjskolen	600.000

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

1. § 10 affattes således:

»§ 10. Kulturministeren godkender et museum som tilskudsberettiget efter indhentet udtalelse fra Statens Museumsnævn.«.

§ 10. Godkendelse som tilskudsberettiget museum sker ved særlig bevilling på finansloven. Før ministeren for kulturelle anliggender fremsætter forslag om godkendelse, skal spørgsmålet forelægges for Statens Museumsnævn.

2. I § 11, stk. 1 ændres »§ 12, 13, 14 og 15« til: »§ 12.«.

3. I § 11, stk. 1, nr. 3, 1. pkt., ændres »Statens Museumsnævn« til: »Den kommune eller amtskommune, der driver museet, eller er hovedtilskudsyder til museet, i særlige tilfælde af Kulturministeriet.«.

4. I § 11, stk. 1, nr. 3, indsættes efter 2. pkt. som nyt 3. og 4. pkt.: »Vedtægtsudkast, der vedrører museets ansvarsområde, forelægges Statens Museumsnævn til udtalelse forinden godkendelse. De godkendte vedtægter indsendes til Statens Museumsnævn.«.

5. I § 11, stk. 1, nr. 8, ændres »vedkommende museumsråd og til Statens Museumsnævn« til: »den kommune eller amtskommune, der driver museet, eller er hovedtilskudsyder til museet, i særlige tilfælde til Kulturministeriet«.

6. I § 11, stk. 1, nr. 9, indføjes efter 3. pkt. som nyt 4. pkt.:

»Planen sendes endvidere hvert 4. år til den kommune eller amtskommune, der driver mu-

seet, eller er hovedtilskudsyder til museet, i særlige tilfælde til Kulturministeriet.«.

§ 11. For at opnå og bevare tilskud efter §§ 12, 13, 14 og 15 skal museet opfylde følgende bestemmelser:

- 1) Museet skal være kommunalt, amtskommunalt eller selvejende, eller det skal ejes af en forening, hvis formål er museets drift. Ministeren for kulturelle anliggender kan kræve, at museet i det omfang, hvori det er foreneligt med kommunallovgivningen, administrativt og økonomisk skal være adskilt fra andre institutioner.
- 2) Museet skal påtage sig ansvaret for en nærmere beskrevet del af Danmarks kulturarv eller for varetagelse af andre angivne museumsopgaver.
- 3) Museets vedtægter skal godkendes af Statens Museumsnævn. Museets ansvarsområde skal fremgå af vedtægterne.
- 4) Museets bestyrelse skal omfatte mindst 1 repræsentant for de lokale tilskudsgivende myndigheder. Bestyrelsen kan ikke være selvsupplerende.
- 5) Museet skal have en rimelig standard og et økonomisk grundlag, der gør det muligt at opretholde standarden.
- 6) Museet må ikke udskille genstande fra samlingerne til andre end statslige og statsstøttede museer.
- 7) Museets leder skal være faguddannet og heltidsbeskæftiget.
- 8) Museet skal årligt indsende budget, regnskab og beretning til vedkommende museumsråd og til Statens Museumsnævn.
- 9) Museet skal deltage i det nationale og regionale samarbejde med andre museer. Det skal udarbejde en arbejdsplan, hvor-

Bilag til f. t. 1. vedr. museer m.v.

af det skal fremgå, hvilke opgaver museet vil forpligte sig til at udføre, herunder i hvilken udstrækning museet ønsker at deltage i udførelsen af de opgaver, der er nævnt i kapitel 6. Planen indsendes hvert 4. år til vedkommende museumssråd og til Statens Museumsnævn.

- 10) Museet skal løbende indberette til det kulturhistoriske centralregister og til det centrale register over kunstværker.
- 11) Museet skal være tilgængeligt for offentligheden på forud bekendtgjorte åbningstider.
- 12) Museet skal vederlagsfrit give adgang for skoleelever, der besøger museet som led i undervisningen.

Stk. 2. Ministeren for kulturelle anliggender kan efter forelæggelse for Statens Museumsnævn fravige bestemmelserne i stk. 1, nr. 6, 7 og 12, når særlige omstændigheder taler derfor.

Stk. 3. Ministeren for kulturelle anliggender kan fastsætte nærmere regler om gennemførelse af bestemmelserne i stk. 1.

Stk. 4. Ministeren for kulturelle anliggender kan bestemme, at tilskud bortfalder, og at allerede udbetalte tilskud skal tilbagebetales, hvis et museum tilsidesætter reglerne i stk. 1, regler udfærdiget efter stk. 3 eller vilkår for tilladelser, der er meddelt efter disse regler eller efter stk. 2.

7. § 12 affattes således:

»§ 12. Kulturministeren yder inden for en beløbsramme fastsat på finansloven tilskud til driften af godkendte museer.«.

§ 12. Til godkendte museer ydes et almindeligt statstilskud på 40 pct. af de ikke-statslige tilskud, jf. stk. 2 og 5.

Stk. 2. Såfremt det årlige statstilskud til et museum er større end 150.000 kr., kan det fra finansåret 1984 at regne ikke overstige 115 pct. af statstilskuddet ydet i det foregående finansår og må højst udgøre 400.000 kr. De nævnte beløb udgør i 1986 henholdsvis 231.000 kr. og 616.000 kr. Beløbene reguleres fra 1987 én gang årligt med en procentsats, der fastsættes på Finansloven for det pågældende år.

Stk. 3. Drives museet af flere primærkommuner i fællesskab, kan statstilskuddet, uanset stk. 2, dog udgøre et beløb, der svarer til

summen af de statstilskud, som det enkelte tilskud fra en tilsluttet kommune kan udløse.

Stk. 4. Statstilskuddet skal anvendes til museets drift. I det omfang, hvori det er foreneligt med museumsvirksomheden, kan et museum tillige påtage sig andet kulturformidlende arbejde.

Stk. 5. Tilskud bortset fra dem, der er nævnt i 2. punktum, berettiger til statstilskud i det omfang, de ydes til egentlige driftsudgifter og museumstekniske installationer. Tilskud til ejendomsudgifter, herunder leje af lokaler, hovedindsatsettelser og tekniske installationer bortset fra de i 1. punktum nævnte, samt forrentning og afskrivning berettiger ikke til statstilskud. Tilskud, der henlægges, berettiger først til statstilskud i det regnskabsår, hvor de anvendes til tilskudsberettigede formål.

Stk. 6. Statstilskuddet udbetales i løbet af finansåret efter et budget, der er godkendt af Statens Museumsnævn. Tilskuddet fastsættes endeligt efter årets udløb på grundlag af et regnskab, der er godkendt af Statens Museumsnævn.

8. § 13, stk. 1 og 2 ophæves og stk. 3 bliver herefter stk. 1.

§ 13. Til godkendte museer, der af særlige grunde ikke kan oppebære fornødent tilskud efter § 12, ydes statstilskud ved særlig bevilling på finansloven.

Stk. 2. Forslag til en tilskudsbevilling efter stk. 1 udarbejdes på grundlag af et budget, der er godkendt af ministeren for kulturelle anliggender. Tilskuddet pris- og lønreguleres på de årlige tillægsbevillingslove. Budgetgodkendelsen finder sted efter forelæggelse for Statens Museumsnævn.

Stk. 3. Såfremt det samlede statstilskud udgør mindst halvdelen af museets driftsudgifter, skal fastsættelsen af løn- og ansættelsesforhold ske efter samme regler som for statsansatte.

9. §§ 14 og 15 ophæves.

§ 14. Til godkendte museer, der hidtil har modtaget særligt statstilskud efter § 2, stk. 1. i lov nr. 304 af 10. juni 1976 om statstilskud m.v. til museer, kan der fortsat ydes særligt statstilskud. § 13, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 15. Til Ny Carlsberg Glyptotek ydes et tilskud til dækning af institutionens årlige underskud. Statstilskuddet er betinget af, at Københavns Kommune yder et årligt tilskud svarende til en tredjedel af underskuddet, og at Ny Carlsbergfondet yder et årligt tilskud på mindst 1,6 mill. kr., der forhøjes eller nedsættes med 3 pct. for hver fulde 3 points' udsving i reguleringspristallet for juli i forhold til januar 1980 (= 100).

Stk. 2. Statstilskud efter stk. 1 fastsættes på grundlag af et budget, der er godkendt af ministeren for kulturelle anliggender, og reguleres endeligt på de årlige tillægsbevillingslove på grundlag af et regnskab, der er godkendt af ministeren. Budget- og regnskabsgodkendelsen finder sted efter forelæggelse for Statens Museumsnævn.

Stk. 3. § 13, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse for Ny Carlsberg Glyptotek.

10. § 20. stk. 1, affattes således:

»Til varetagelse af de opgaver, der er nævnt i §§ 18 og 19, yder kulturministeren inden for en beløbsramme fastsat på finansloven et årligt tilskud til hvert museumsråd.«.

§ 20. Til varetagelse af de opgaver, der er nævnt i §§ 18 og 19, ydes til hvert museumsråd et årligt statstilskud på 53.700 kr. Beløbet udgør i 1986 82.698 kr. og reguleres én gang årligt med en procentsats, der fastsættes på finansloven for det pågældende år.

Stk. 2. Museumsrådet indsender årligt budget, regnskab og beretning til Statens Museumsnævn.

11. § 22 affattes således:

»§ 22. Statens Museumsnævn har til opgave:

- 1) at rådgive kulturministeren og andre offentlige myndigheder i museumsanliggender, herunder at rådgive ministeren om godkendelse af museer som tilskudsberettigede,
- 2) at medvirke til samarbejde og koordinering af museernes arbejde på plansplan,
- 3) at indberette til kulturministeren, såfremt nævnet bliver bekendt med, at et museum ikke opfylder betingelserne for at bevare statstilskud efter § 11,
- 4) at fordele tilskud efter § 34,
- 5) at yde museumsteknisk og anden faglig rådgivning og

6) at formidle og koordinere internationalt samarbejde for museerne.

Stk. 2. Statens Museumsnævn kan på eget initiativ tage fælles anliggender for museerne op.«.

§ 22. Statens Museumsnævn har til opgave:

- 1) at virke som samarbejdsorgan på landsplan,
- 2) at rådgive ministeren for kulturelle anliggender om godkendelse af museer som tilskudsberettigede,
- 3) at påse, at de i § 11 nævnte betingelser for at bevare statstilskud er opfyldt,
- 4) at godkende budgetter og regnskaber for de museer, der er omfattet af § 12, samt beregne statens tilskud til disse inden for de rammer, der er fastsat af ministeren for kulturelle anliggender,
- 5) at rådgive ministeren for kulturelle anliggender om godkendelse af budgetter for de museer, der er omfattet af §§ 13, 14 og 15,
- 6) at godkende museumsrådenes arbejdsplaner, idet dog den del af planerne, der er omfattet af kapitel 6, forinden af nævnet forelægges for det Arkæologiske Nævn til udtalelse,
- 7) at fordele tilskud efter § 34 og
- 8) at yde museumsteknisk og anden faglig rådgivning.

Stk. 2. Statens Museumsnævn skal efter anmodning fra ministeren for kulturelle anliggender udtale sig om spørgsmål af betydning for museerne, ligesom nævnet af egen drift kan gøre indstilling til ministeren.

12. § 34. stk. 1, affattes således:

»På de årlige finanslove opføres under Kulturministeriet en rådighedssum til fremme af museernes virksomhed i Danmark.«.

13. I § 34, stk. 2, indsættes efter nr. 4 som nyt nummer:

»5) undersøgelser, indsamling, registrering og bevaringsopgaver inden for det naturvidenskabelige område.«.

Nr. 5-6 bliver herefter nr. 6-7.

§ 34. På de årlige finanslove opføres en rådighedssum svarende til 7 pct. af de tilskud, der ydes efter §§ 12, 13, 14 og 15, samt ¼ pct.

af de statslige museers driftsbevillinger på de årlige finanslove.

Stk. 2. Rådighedssummen anvendes til følgende formål:

- 1) indkøb af kunst og anskaffelse af museumsgenstande,
- 2) særlige konserveringsarbejder og museumstekniske forbedringer,
- 3) løsning af fællesopgaver,
- 4) enkelte museers løsning af særlige opgaver,
- 5) midlertidig støtte til enkelte museer og
- 6) undersøgelser, indsamling, registreringer og bevaringsarbejder inden for nyere tids kulturhistorie.

Stk. 3. Statens Museumsnævn træffer den endelige administrative afgørelse om fordelingen af rådighedssummen.

Stk. 4. Ministeren for kulturelle anliggender kan fastsætte regler for rådighedssummens fordeling.

14. I § 35, stk. 1, indsættes efter nr. 2.:

»3) Museumshøjskolen og«.

Nr. 3 bliver herefter nr. 4.

15. § 35, stk. 2. affattes således:

»*Stk. 2.* Tilskud efter 1. stk. fastsættes på grundlag af et budget, der er godkendt af kulturministeren. § 13 finder tilsvarende anvendelse.«.

§ 35. Der ydes årlig driftstilskud til følgende selvejende institutioner:

- 1) Museumstjenesten,
- 2) Weilbachs Kunstnerleksikon,
- 3) værket »Danmarks Kirker«.

Stk. 2. Tilskud efter stk. 1 fastsættes på grundlag af et budget, der er godkendt af ministeren for kulturelle anliggender, og pris- og lønreguleres på de årlige tillægsbevillingslove. § 13, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

16. § 36 affattes således:

»§ 36. Kulturministeren kan godkende, at staten påtager sig den forsikringsmæssige risiko for udlån af værker til kunstnerisk eller kulturelt set betydelige udstillinger på danske museer og udstillingssteder, som specielt er godkendt i dette øjemed.«.

§ 36. Ministeren for kulturelle anliggender kan godkende, at staten påtager sig den forsikringsmæssige risiko for større, officielle udenlandske udstillinger på danske museer og udstillingssteder, som specielt er godkendt i dette øjemed.

18. § 37, stk. 1, nr. 1, affattes således:

- 1) overtræder § 26, stk. 1, § 27, stk. 2, 2. pkt., § 28, stk. 3, 1. pkt. eller § 36 b, stk. 1 og 2.«.

19. § 37, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Er en overtrædelse af § 27, stk. 2, 2. pkt., § 28, stk. 3, 1. pkt. eller § 36 b, stk. 1 og 2, begået med fortsæt, og foreligger der i øvrigt særlig skærpende omstændigheder, kan straffen stige til hæfte eller fængsel i indtil 1 år.«.

§ 37. Med bøde straffes den, der:

- 1) overtræder § 26, stk. 1, § 27, stk. 2, 2. punktum, eller § 28, stk. 3, 1. punktum, eller
- 2) tilsidesætter en beslutning efter § 26, stk. 2. om, at et arbejde skal indstilles.

Stk. 2. Er en overtrædelse af § 27, stk. 2, 2. punktum, eller § 28, stk. 3, 1. punktum, begået med fortsæt, og foreligger der i øvrigt særlig skærpende omstændigheder, kan straffen stige til hæfte eller fængsel i indtil 1 år.

Stk. 3. Retsmidlerne i retsplejelovens kapitel 72 og 73 kan anvendes i samme omfang som i statsadvokatsager.

Stk. 4. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, andelselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådan bødeansvar.

Stk. 3. Forældelsesfristen for strafansvar efter stk. 1, nr. 1, og stk. 2 er 5 år.